

DLOUHODOBÝ PLÁN ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTY 2020 – 2030

Zpracovaný na základě metodického pokynu MŠMT
k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy
a osvěty (EVVO), č. j. 16745/2008-22
JAKO PŘÍLOHA ŠVP

**Masarykova základní škola a mateřská škola
Obecnice, příspěvková organizace
Obecnice 255, 262 21**

EVVO

- **Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (dále EVVO) je zaměřena tak, aby vedla k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného života, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality prostředí, jeho jednotlivých složek a k úctě k sobě, k jiným i ostatním částem Země.**
- **EVVO musí v sobě integrovat hlediska globální, regionální i lokální v zájmu udržitelnosti rozvoje.**
- **Ekologická výchova je neodmyslitelnou součástí školy. Je nutné, aby vzdělávání a výchova probíhaly systematicky, aby působily na celou populaci, aby myšlení žáků probíhalo v souvislostech s ohledem na přírodní a životní prostředí.**
- **Jde o proces, k němuž škola může přispět nejvíce, protože působí na všechny, dlouhodobě v souvislosti s přípravou pro život a dává základy pro celoživotní vzdělávání.**
- **Působení na žáky musí být postupné, dlouhodobé, systematické, průběžně doplňované, musí reagovat na situaci v kolektivech třídy, školy i v obci.**
- **Rozhodující roli ve škole má učitel – jeho osobnost, jeho kompetence pro vzdělávání pro udržitelnost rozvoje (znalosti, dovednosti, schopnosti, hodnoty). Je to úkol, který vyžaduje nejen soustavné zvyšování znalostí, ale i stálé promýšlení způsobů, jak co nejúčinněji ovlivnit rozum i city mladých lidí.**
- **Zaměřit vzdělávání v oblasti EV více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život (Strategie 2030+).**
- **Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů (Strategie 2030+).**

Dokumenty, které tvoří základní rámec pro environmentální výchovu

Program OSN

- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR, usnesení vlády č. 1048/2000
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních, č. j. 16745/2008 - 22
- Národní strategie vzdělávání k udržitelnému rozvoji
- Krajská koncepce EVVO
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání - č.j. MŠMT – 28603/2016
- Zákon č. 561 2004 Sb. (Školský zákon)
- Strategický rámec ČR 2030 č.j. 368/17
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty středočeského kraje – aktualizace pro roky 2021–2026, č. 039-02/2020/ZK ze dne 14. 12. 2020
- Dlouhodobý plán EVVO školy
- Roční plán EVVO školy
- Školní řád

Masarykova základní škola a mateřská škola Obecnice

Ředitel školy: **Mgr. Jiří Kadlec**
Školní koordinátor EVVO: **Mgr. Bc. Markéta Marková**
Počet žáků: ZŠ – 156, MŠ - 42
Počet členů pedagogického sboru ZŠ: 15
Počet členů pedagogického sboru MŠ: 4
Pracovníci školní družiny: 3
Asistenti pedagoga: 8
Školní jídelna: 4
Správní zaměstnanci: ekonomka 1
  uklízečky: 4
  údržbář: 1

Masarykova základní škola a mateřská škola Obecnice se nachází v centru obce Obecnice, která je situována do členité a z přírodního hlediska rozmanité krajiny Brdy. Pohoří patří k významným pilířům systému ekologické stability, proto byla část pohoří vyhlášena 1. ledna 2016 chráněnou krajinnou oblastí. Větší část pohoří je uzavřena (vojenský újezd).

Škola je spádová pro obce Drahlín, Lhota u Příbramě, Oseč, Sádek a Podlesí. Školní budovy jsou zateplené, vytápěné elektrickým proudem. Součástí školy je nově postavená tělocvična s multimediálním vybavením a s dvěma novými učebnami. Ve škole jsou podle možností průběžně doplňovány pomůcky pro předměty s přírodovědným zaměřením.

Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy a pedagogickým sborem

- příprava plánu EVVO, jeho realizační část a vyhodnocení
- organizovat akce zaměřené k EVVO
- účastnit se seminářů a vzdělávání v této oblasti
- podněcovat a přispívat k ekologizaci školy
- spolupracovat s ostatními členy sboru
- navazovat kontakty se středisky ekologické výchovy
- předávat zkušenosti a poznatky o nejnovějších výzkumech a vědách, nových legislativních normách a metodách práce pedagogickému sboru a vedení školy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE Z HLEDISKA EVVO

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- propojovat učivo s reálným životem
- podněcovat vlastní tvořivost dětí v oblasti trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k sebehodnocení a sebekontrolé
- učit žáky kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

2. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- u žáků podporovat argumentaci a vhodnou obhajobu vlastního názoru

3. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- předkládat žákům problémy s každodenním životem týkající se environmentální problematiky a vést je k jejich kritickému posuzování
- vést žáky k utváření stanovisek k probírané látce a daným ekologickým problémům

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- zařazováním forem a metod vést žáky ke spolupráci – např. skupinová práce, práce ve dvojicích, týmová práce
- podpořit vlastní důvěru žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci
- vytvářet prostředí, které povzbuzuje respekt a toleranci ke stanoviskům a názorům ostatních

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vést žáky k poznávání přírodních a kulturních hodnot ve svém okolí,
- vést je k chápání příčin a následků jejich poškozování
- pořádat odborné besedy, kurzy a exkurze s environmentální tematikou
- vést žáky k orientaci ve vývoji člověka a přírody, poučení se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti
- vést žáky k odpovědnému jednání vůči přírodě a prostředí v každodenním životě, zapojení se do tradičních akcí souvisejících s trvale udržitelným rozvojem
- vést žáky k vnímání závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí
- vést žáky k porozumění zákonitosti biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti
- vést žáky k projevování pokory, úcty k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk
- vést žáky k uvědomění hodnot přírody a krajiny

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vést žáky k osvojování si praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě
- vést žáky k odpovědnému a ekonomickému nakládání s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného, snažit se minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí
- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví
- vyžadovat zodpovědný přístup k plnění povinností a termínu dokončení

7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

CÍLE EVVO VE ŠKOLE

- Naučit žáky vážit si každého člověka, výsledků jeho práce, pochopit, že každý jedinec má své místo na této Zemi.
- Vést žáky k aktivnímu poznávání a vykonávání činností v souladu s ekologickými zásadami.
- Žáky vést k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí tak, aby se v budoucnu stala nedílnou součástí jejich života profesního i soukromého.
- Podporování žáků v uvědomění si, že každý člověk může pozitivně ovlivnit stav životního prostředí, že každý z nás má odpovědnost vůči budoucím generacím.
- Pochopení a přijetí zásad trvale udržitelného rozvoje
- Škola vytváří předpoklady pro předcházení negativních jevů (šikana, užívání drog, alkoholu ....)
- Vytvářet hodnotové orientace prostřednictvím ekologické výchovy
- Vést žáky k zdravému projevu kladných stránek jeho osobnosti
- Seznamovat žáky s historií regionu, s tradicemi a odkazy předků
- Pokračovat v ekologizaci školy a areálu školy
- Používání ekologicky šetrných výrobků, technologií a postupů včetně úklidu, údržby a provozu školní jídelny
- Prohlubovat spolupráci s jinými subjekty okolí školy nebo regionu
- V oblasti postojů vést žáky k odmítání lhostejných a negativních projevů k životnímu prostředí
- Různými formami výuky se připomínat významné světové dny týkající se životního prostředí

Nosná témata dlouhodobého plánu

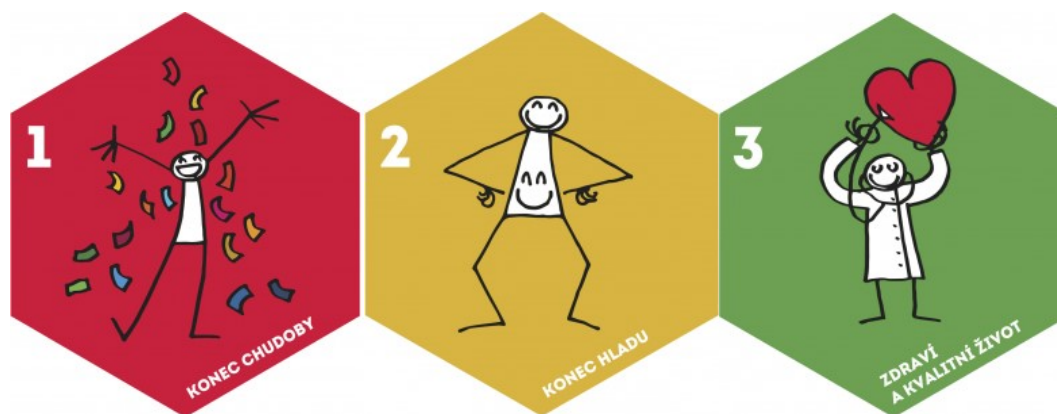
- Udržitelný rozvoj
- Třídění druhotných surovin ve škole
- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Naše obec
- Zdraví a zdravý životní styl
- Udržitelný rozvoj

Udržitelný rozvojem se rozumí zlepšování životních podmínek lidí tak, aby to nebylo na úkor budoucích generací. Udržitelný rozvoj znamená spolupracovat, více myslet na druhé a vážit si životního prostředí. Je postavený na sociálním, ekonomickém a environmentálním pilíři.

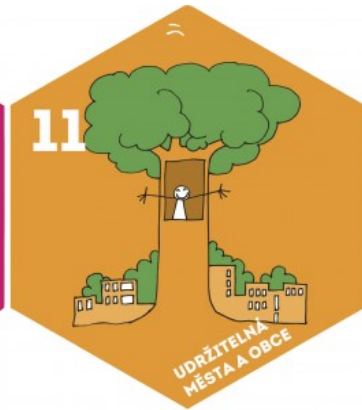
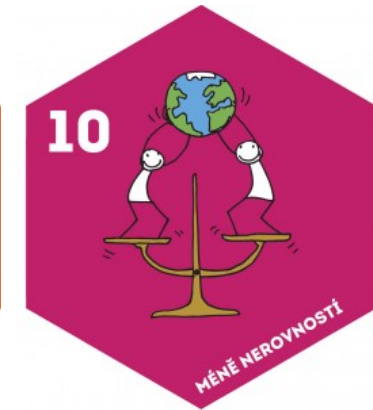
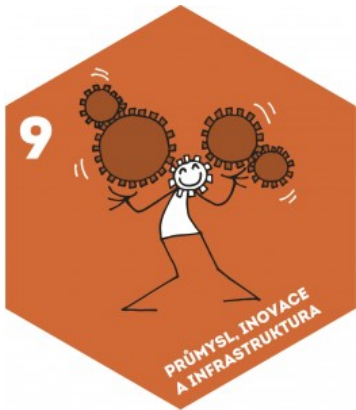
Státy OSN v roce 2015 se dohodly na programu transformace světa k udržitelnosti (zkratka SDGs - Sustainable Development Goals). Hlavním smyslem SDGs je, aby všichni lidé na světě mohli žít důstojný život bez chudoby, hladu a nerovnosti, a mohli plně rozvinout svůj potenciál. Program je založen na sedmnácti konkrétních **Cílech udržitelného rozvoje**.

Pro žáky jsou cíle znázorněny jednoduchými piktogramy.

<http://www.osn.cz/icentrum/pro-skoly/svet-ktery- chceme>

Dlouhodobé zaměření školy

- péče o zeleň v okolí školy
- další vzdělávání pedagogických pracovníků v ekologické výchově, využití nabídky vzdělávacích institucí
- pochopení a přijetí zásad trvale udržitelného rozvoje
- zajištění informovanosti učitelů v ekologické oblasti
- rozšiřování nabídky učitelské, žákovské knihovny o tituly s ekologickou tematikou
- využití ozdravných pobytů v přírodě a školních výletů k rozšiřování poznatků s ekologickou tematikou, k výchově k uvědomělému ekologickému jednání
- využití chráněných území v okolí Příbrami k výletům a vycházkám
  - CHKO Brdy, CHKO Šumava
  - CHKO Český kras
  - PP Plešivec
- návštěvy míst „užité“ ekologie
  - vodárna Kozičín
  - Kovohutě a.s. nástupnická Příbram
  - sběrný dvůr Obecnice
  - ZOO Praha, Plzeň
  - Botanická zahrada Trója, Praha
- spolupráce s mateřskou školou
- spolupráce se středisky ekologické výchovy a občanskými sdruženími
  - Ochrana fauny ČR Votice
  - Záchraná stanice živočichů Spálené Poříčí
  - Lesní pedagogika – Vojenské lesy a statky
  - Dům Natura
- využití a rozšíření nabídky programů v počítačové učebně

- začlenění základních tematických okruhů EVVO do výukových předmětů
- pokračovat v ekologizaci školy a areálu školy
- používání ekologicky šetrných výrobků, technologií a postupů včetně úklidu, údržby a provozu školní jídelny
- prohlubovat spolupráci s jinými subjekty okolí školy nebo regionu formami výuky se připomínat významné světové dny týkající se životního prostředí
- posilovat prvky udržitelného rozvoje ve vyučovacích předmětech 1. stupně
- škola je aktivní součástí v lokalitě, spolupráce s jinými organizacemi
- žáci se budou dále podílet na chodu školy prostřednictvím žákovského parlamentu
- v předmětových komisích koordinovat EVVO – ŠVP
- fotodokumentace ekologických aktivit, prezentace EV ve škole – chodby školy
- ekologický chod školy (sběr papíru, baterií, hliníku), šetření vodou, energiemi

SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY

1. Škola je aktivní součástí života ve své lokalitě. Prezentuje se v časopisu Obecní zpravodaj.
2. Vojenské lesy a statky Příbram
Sebrané kaštany a žaludy jsou použity pro zimní přikrmování zvěře
3. Spolupráce s Domem Natura CHKO
4. Spolupráce s Dobrovolnými hasiči Obecnice

5. Spolupráce se Střední odbornou školou a odborným učilištěm Dubno
6. Spolupráce s vězeňskou službou ČR a Policií ČR – preventivní program
7. Spolupráce s organizací Ornita

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.1 rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí	poznává životní prostředí ve svém okolí	Vztah člověka k prostředí - naše obec	poznává životní prostředí ČR a s ním spojené ekologické problémy	Vztah člověka k prostředí - aktuální ekologický problém	na základě dostupných informací se seznamuje se životním prostředím ve světě	Vztah člověka k prostředí - aktuální ekologický problém
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - naše obec	objasňuje vztah mezi člověkem a jeho životním prostředím	Vztah člověka k prostředí - náš životní styl	hodnotí význam životního prostředí nejen pro dnešního člověka, ale i pro budoucí generace	Vztah člověka k prostředí - náš životní styl, prostředí a zdraví
	pozoruje, že člověk ovlivňuje životní prostředí jak v pozitivním, tak v negativním smyslu	Vztah člověka k prostředí - naše obec	získává přehled o těch lidských činnostech, které mohou vést k ničení až devastaci životního prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí	navrhuje varianty lidských činností, u nichž je riziko ničení životního prostředí minimální	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí
	seznamuje se s pojmy vodní, půdní, vzdušný a živý obal Země	Vztah člověka k prostředí - naše obec	poznává rozmanitost biosféry jako živého obalu Země	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda	popisuje vzájemné vztahy a souvislosti v biosféře	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.2 vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování	seznamuje se se základními podmínkami života na Zemi	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje	objasňuje vztahy, důležitost a potřebu ochrany těchto základních podmínek pro život	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje	navrhuje způsoby, kterými lze chránit základní podmínky pro život	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje	navrhuje, jakými postupy a způsoby lze ochránit základní podmínky pro život	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje	aktivním přístupem se podílí na zachování všech základních podmínek života	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p>Ev 6/5.3</p> <p>přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa</p>	seznamuje se s nerovnoměrným společenským vývojem na Zemi	Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi	posuzuje rozdílné přístupy jednotlivých zemí k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi	hodnotí přístup jednotlivých zemí k zachování kvality životního prostředí	Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi	posuzuje a objasňuje, jaký vliv na přírodu a životní prostředí má prudký rovoj hospodářství a zvyšování životní úrovně ve vyspělých zemích	Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi	navrhne řešení, jak snížit negativní vliv rostoucího hospodářství na životní prostředí (např. zavedení ekologických provozů,...)	Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p>Ev 6/5.4 umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí</p>	seznamuje se s kvalitou životního prostředí v blízkém okolí	Vztah člověka k prostředí - naše obec	poznává kvalitu životního prostředí a ekologické problémy v ČR	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, doprava, průmysl a životní prostředí, odpady, změny životního prostředí	hodnotí kvalitu životního prostředí a jiné ekologické problémy jako celosvětový (globální) problém	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, doprava, průmysl a životní prostředí, odpady, změny životního prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti, naše obec	poznává, že otázka ochrany životního prostředí je záležitostí každého jedince, týká se každého jednotlivého člověka	Vztah člověka k prostředí - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti, naše obec	zaujímá aktivní postoj k ochraně životního prostředí, přijímá spoluzodpovědnost za ochranu životního prostředí	Vztah člověka k prostředí - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti, naše obec

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p>EV 6/5.5 poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí</p>	osvojuje si základní znalosti, dovednosti a zásady citlivého přístupu k prostředí	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- odpady a hospodaření s odpady, ochrana kultury a přírodních památek</p> <p>Vztah člověka k prostředí - náš životní styl, prostředí a zdraví</p>	upevňuje si a dále prohlubuje osvojené znalosti, dovednosti a zásady, které vedou k uvážlivému vztahu k prostředí	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- odpady a hospodaření s odpady, ochrana kultury a přírodních památek</p> <p>Vztah člověka k prostředí - náš životní styl, prostředí a zdraví</p>	své chování a jednání usměrňuje v duchu osvojených zásad tak, aby prostředí neutrpělo výrazné změny	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>-odpady a hospodaření s odpady, ochrana kultury a přírodních památek</p> <p>Vztah člověka k prostředí - náš životní styl, prostředí a zdraví</p>
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	<p>Vztah člověka k prostředí - naše obec, akce zaměřené k růstu ekologického vědomí</p>	chová se ohleduplně k přírodě a prostředí	<p>Vztah člověka k prostředí - naše obec, akce zaměřené k růstu ekologického vědomí</p>	v rámci svých možností se zapojuje do ekologických aktivit zaměřených na ochranu přírody	<p>Vztah člověka k prostředí - naše obec, akce zaměřené k růstu ekologického vědomí</p>

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
EV 6/5.6 ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje	seznamuje se se zásadami ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	přijímá zásady ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje a jedná v souladu s nimi	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	rozpoznává, že jeho chování a způsob života ovlivňuje jeho zdraví a životní prostředí	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí		posuzuje jednání lidí z hlediska životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	navrhuje zlepšení jednání lidí z hlediska životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
			v médiích zaznamenává případy týkající se životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	hodnotí případy týkající se životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje vysledované z médií	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.7 napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské a mezinárodní úrovni	seznamuje se s pojmem životní prostředí a jeho ochrana	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ve svém okolí vyhledává místa s problémy životního prostředí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém	navrhuje zlepšení, dle svých možností se aktivně podílí na péči o životní prostředí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém
	zaujímá postoj k životnímu prostředí		informuje se na místa a možnosti péče o životní prostředí ve svém okolí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém	navrhuje zlepšení péče o životní prostředí, seznamuje se s legislativou k péči o životní prostředí v ČR	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém
			v médiích zjišťuje případy péče o životní prostředí	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí - aktuální ekologický problém	dle informací z médií navrhuje zlepšení péče o životní prostředí, seznamuje se s legislativou k péči o životní prostředí v ČR, EU, světě	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - programy k růstu...; Vztah člověka k prostředí - aktuální ekologický problém

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p>Ev 6/5.8 seznamuje se s principy trvale udržitelného rozvoje společnosti</p>	seznamuje se s principy trvale udržitelného rozvoje	<p>Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p>	jedná v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje	<p>Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí</p>	vysvětluje principy trvale udržitelného rozvoje	<p>Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí</p>
	zaujímá postoj k životnímu prostředí		posuzuje jednání lidí v souvislosti s trvale udržitelným rozvojem	<p>Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí</p>	navrhuje zlepšení jednání lidí podle zásad trvale udržitelného rozvoje	<p>Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí</p>

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.9 učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů	seznamuje se s pojmem ekologický problém	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	v médiích zaznamenává ekologické problémy v ČR	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	pomocí médií získává přehled o ekologických problémech světa, vysvětluje je	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí		k danému ekologickému problému vyhledává informace	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	porovnává informace o daném problému z více zdrojů, vyvozuje závěry	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
			usuzuje na příčiny vzniku ekologického problému	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	navrhuje možnosti nápravy	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.10 učí se komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat se, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska	porozumí psanému/ mluvenému textu o životním prostředí, reprodukuje vlastními slovy	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	vyjadřuje vlastními slovy podstatné z textu	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	diskutuje o zjištěných informacích, zaujímá postoj	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí		vyjadřuje názor k problémům životního prostředí	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	racionálně obhajuje názor na problémy životního prostředí	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
			vyhledává další informace o daném problému	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	vytváří si vlastní názor, podložený fakty, zdůvodňuje své stanovisko	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p style="text-align: center;">Ev 6/5.11 přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty</p>	vybírá kladné příklady vývoje ve společnosti	Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi	porovnává příklady rozvoje ve světě a u nás	Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi	zaujímá stanovisko ke zvyšování rozdílů v důsledku globalizace	Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví	třídí vlivy prostředí na kladné a záporné	Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví	stanovuje si nejlepší způsob ochrany svého zdraví	Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.12 vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů	shrnuje základní principy ochrany přírody	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém	vysvětluje důležitost ochrany přírody	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém	obhájí základní principy ochrany přírody	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Základní podmínky života - energie; Lidské aktivity a problémy životního prostředí	rozděluje zdroje energií na obnovitelné a neobnovitelné	Základní podmínky života - energie; Lidské aktivity a problémy životního prostředí	stanovuje priority využívání a způsoby získávání přírodních zdrojů	Základní podmínky života - energie; Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	vybírá nejlepší způsob dopravy k dosažení konkrétního cíle za určených podmínek	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí	nalézá optimální řešení při výběru typu dopravy v konkrétním prostředí	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí	posuzuje nutnost dopravy vzhledem k energetické zátěži	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí
	třídí základní složky odpadu	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a životní prostředí	zdůvodňuje nutnost třídění odpadu	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a životní prostředí	vysvětluje nutnost třídění odpad, činí tak dle svých možností	Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a životní prostředí

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p>Ev 6/5.13 vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti</p>			vysvětluje, proč deštné pralesy mají takový význam pro lidstvo	Ekosystémy - tropický deštný les	posuzuje ohrožování tropických a deštných pralesů, jejich globální význam a význam pro nás	Ekosystémy - tropický deštný les
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Ekosystémy - lidské sídlo, kulturní krajina	ukazuje, jak člověk ovlivňoval přírodu v průběhu civilizace	Ekosystémy - lidské sídlo, kulturní krajina	předpovídá vývoj ovlivnění přírody člověkem	Ekosystémy - lidské sídlo, kulturní krajina
	vybírá informace o přírodě v souvislosti se změnami prostředí	Základní podmínky života; Ekosystémy	porovnává vývoj klimatu u nás	Základní podmínky života; Ekosystémy	diskutuje o významu klimatických změn a dopadu ve světě a u nás	Základní podmínky života; Ekosystémy
	přispívá dílčími pracemi k ekologickým projektům	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	aktivně se zapojuje do ekologických projektů	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	zaujímá stanovisko k dlouhodobým programům zaměřených k růstu ekologického vědomí veřejnosti	Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p style="text-align: center;">Ev 6/5.14</p> <p>podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí</p>	uvádí příklady průmyslových podniků a jejich péče o životní prostředí (konkrétně)	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - průmysl a životní prostředí; Základní podmínky života - energie, přírodní zdroje	vysvětluje, proč průmysl nesmí ničit životní prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	zaujímá své stanovisko ve vztahu průmyslu k ochraně životního prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí průmysl a životní prostředí, odpady; Základní podmínky života - energie, přírodní	ukáže, jak správně třídít drobný odpad	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	stanovuje pravidla pro hospodaření s odpady v konkrétní situaci, vysvětluje nutnost třídít odpad	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	vybírá ty přístroje v domácnosti, které šetří energii	Základní podmínky života - energie, přírodní zdroje	vysvětluje nutnost šetřit energií v každé domácnosti	Základní podmínky života - energie, přírodní zdroje	diskutuje o principech hospodaření s přírodními zdroji	Základní podmínky života - energie, přírodní zdroje
	uvádí konkrétní příklady, jak člověk mění své nejbližší okolí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života - půda	analyzuje důsledky vlivu člověka na životní prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	tvořivě se staví k pochopení hlubokého ovlivňování přírody v průběhu civilizace	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	definuje, co si představuje jako ekologický problém	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k přírodě - naše obec, aktuální ekologický problém	ukazuje na konkrétním příkladu řešení jednoduchého ekologického problému	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	diskutuje o konkrétním ekologickém problému, podle možností řeší složitější problémy nebo navrhuje řešení	Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.15 přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí	uvádí základní pravidla chování v přírodě	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života	hodnotí svůj postoj k přírodě	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	uvádí příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	posoudí správné a nesprávné chování k životnímu prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	posoudí příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ekosystémy; Základní podmínky života - ekosystémy, biodiverzita
	uvědomuje si význam pohybu pro naše zdraví; rozlišuje zdravou a nezdravou stravu	Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví	sestavuje jídelníček se zdravou stravou	Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví	využívá poznatky o zdravé stravě; orientuje se v zásadách zdravého životního stylu	Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví, naš životní styl
	vyjádří své pocity při vnímání okolního prostředí	Vztah člověka k prostředí	vyjadřuje své dojmy z okolního prostředí	Vztah člověka k prostředí		

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
Ev 6/5.16 vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	popisuje problémy životního prostředí (doma, ve škole)	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, průmysl, doprava, odpady	poukazuje v nejbližším okolí na změny v životním prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, průmysl, doprava, odpady	hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní proměny v regionu	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, průmysl, doprava, odpady
	zaujímá postoj k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém	navrhuje možnosti zlepšení životního prostředí obce	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém	uvádí příklady znečištění životního prostředí; navrhuje nejvhodnější preventivní opatření	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém
					podle svých možností a schopností se zapojuje do akcí k řešení ekologických problémů ve svém okolí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, aktuální ekologický problém

Průřezové téma	1. období		2. období		3. období	
	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh	Přínos	Tem.okruh
<p>Ev 6/5.17 vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví</p>	rozpoznává správné a nesprávné chování člověka v přírodě	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	objevuje a zjišťuje propojenost živé a neživé přírody	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	využívá poznatků o přírodě v praktickém životě	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	zaujímá postoj k životnímu prostředí		nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
	uplatňuje své poznatky ve vztahu k životnímu prostředí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví	vysvětluje pozitivní vlivy člověka na životní prostředí	Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví	posuzuje vhodný přístup k přírodnímu a kulturnímu dědictví	Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví